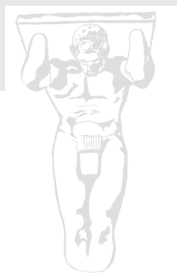

**BANKA
SLOVENIJE**
EVROSISTEM

**FINANČNI RAČUNI
SLOVENIJE
ČETRTLETNA INFORMACIJA**

JULIJ 2020

Povzetek dogajanj v zadnjem letu

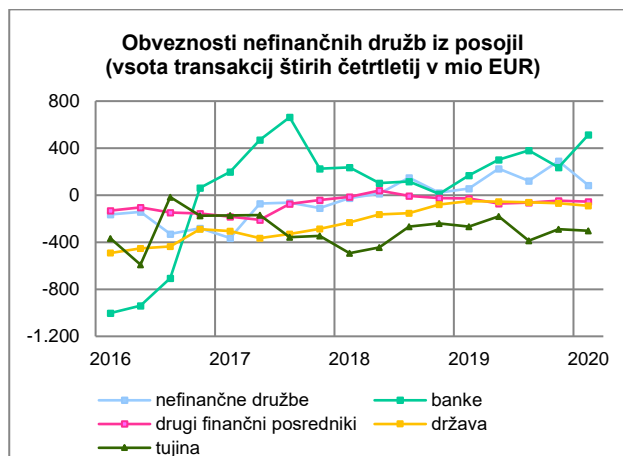
(od konca prvega četrletja 2019 do konca prvega četrletja 2020)

- **Nefinančne družbe** so povečale obveznosti iz lastniškega kapitala, najbolj do tujine.
- **Centralna banka** je izboljšala finančni položaj do tujine, poslabšala pa do države in bank.
- **Banke** so povečale terjatve iz posojil in obveznosti iz vlog do gospodinjestev in nefinančnih družb, spremenilo pa se je tudi njihovo lastništvo.
- **Drugi finančni posredniki** so poslabšali finančni položaj do bank in nefinančnih družb.
- **Zavarovalne družbe in pokojninski skladi** so povečali naložbe v banke in tujino.
- **Država** je poslabšala finančni položaj do tujine, bank in nefinančnih družb ter izboljšala do centralne banke. Primanjkljaj v transakcijah je v prvem četrletju 2020 znašal 660 mio EUR oz. 5,9% BDP, v zadnjem letu pa 434 mio EUR oz. 0,9% BDP.
- **Gospodinjstva** so povečala terjatve iz gotovine in vlog, naložbe v lastniški kapital in obveznosti iz najetih posojil.
- **Tujina** je finančni položaj izboljšala do države in poslabšala do centralne banke.

Nefinančne družbe (S.11)

Finančna sredstva nefinančnih družb so konec prvega četrtletja 2020 znašala 49 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 683 mio EUR. **Druge terjatve** so dosegle 17,4 mrd EUR. Večina terjatev je bila v obliki komercialnih kreditov in predujmov (81%), od tega 50% do tujine (zmanjšanje za 286 mio EUR) in 39% v okviru lastnega sektorja (zmanjšanje za 212 mio EUR). Naložbe v **lastniški kapital** so se povečale za 290 mio EUR (predvsem zaradi vrednostnih sprememb) in so znašale 16,8 mrd EUR. Večina naložb je bila znotraj lastnega sektorja (80%). **Gotovina in vloge** so se povečale za 513 mio EUR in dosegle 8,1 mrd EUR, od tega 88% pri domačih bankah.

Obveznosti nefinančnih družb so znašale 87,9 mrd EUR. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so dosegle 47,1 mrd EUR in so se povečale za 824 mio EUR, najbolj do tujine. Največji lastniki so bili nefinančne družbe (28%), tujina (27%), gospodinjstva (23%) in država (18%). Najeta **posojila** so znašala 22,8 mrd EUR, od tega 43% pri bankah in 29% v tujini, pri čemer so se povečala posojila pri bankah in zmanjšala v tujini. Nefinančne družbe so imele 17,2 mrd EUR **drugih obveznosti**, ki so se zmanjšale za 573 mio EUR. Največ obveznosti je bilo iz komercialnih kreditov in predujmov (72%), od tega 46% do tujine in 44% znotraj lastnega sektorja.

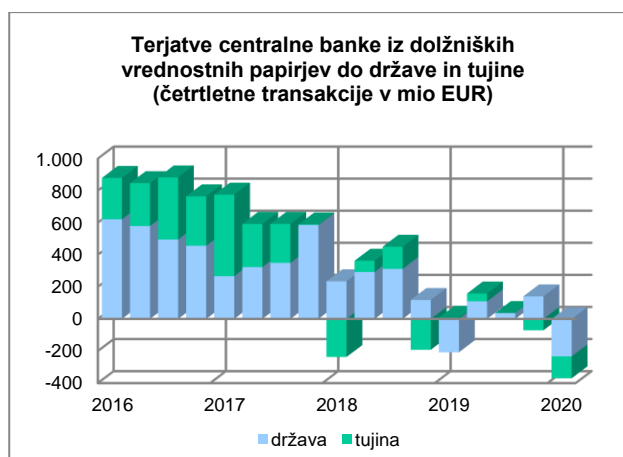
Primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti je znašal 38,9 mrd EUR in se je zmanjšal za 775 mio EUR, najbolj do države (za 808 mio EUR). **Medsebojne terjatve in obveznosti** nefinančnih družb so predstavljale 49% finančnih sredstev in 27% obveznosti.

Centralna banka (S.121)

Finančna sredstva centralne banke so konec prvega četrtletja 2020 znašala 20,2 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 4,6 mrd EUR. Centralna banka je imela naložbe v dolžniške vrednostne papirje (67%) in vloge (30%). Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so se povečale za 207 mio EUR (predvsem zaradi vrednostnih sprememb) na 13,6 mrd EUR, pri čemer je bilo 54% naložb v državnih, 45% pa v tujih vrednostnih papirjih. Centralna banka je imela 6,1 mrd EUR **vlog** (vključno s posojili bankam iz naslova operacij dolgoročnejšega refinanciranja in terjatvami v sistemu Target¹), ki so se povečale za 4,4 mrd EUR.

Obveznosti centralne banke so znašale 20,3 mrd EUR in so se povečale za 4,7 mrd EUR. Obveznosti iz **gotovine** so dosegle 5,9 mrd EUR, od tega največ do gospodinjstev. **Vloge** so znašale 11,3 mrd EUR, pri čemer je bilo 38% vlog bank, 32% države in 29% tujine. Vloge bank so se povečale za 725 mio EUR, vloge države za 1,7 mrd EUR, vloge tujine, med katerimi prevladujejo obveznosti centralne banke do Evrosistema iz prilagoditve evro bankovcev², pa za 1,4 mrd EUR.

Kapital centralne banke se je zaradi vrednostnih sprememb povečal za 440 mio EUR na 2,7 mrd EUR.

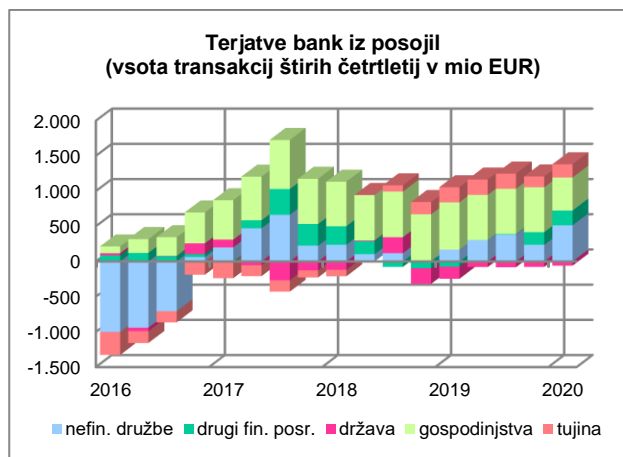
¹ Neto pozicija centralne banke v plačilnem sistemu Target se evidentira med terjatvami iz vlog (pozitivno stanje) ali med obveznostmi iz vlog centralne banke (negativno stanje).

² Obveznost centralne banke iz gotovine se v finančnih računih izkazuje po ključu za razdelitev bankovcev v Evrosistemu. Razlika med gotovino, ki ji je dodeljena po ključu, in gotovino, ki jo dejansko daje v obtok, predstavlja prilagoditev in se evidentira med terjatvami (pozitivna razlika) ali med obveznostmi (negativna razlika) iz vlog.

Druge denarne finančne institucije (S.122+S.123)

Finančna sredstva bank³ so konec prvega četrletja 2020 znašala 42,9 mrd EUR in so v zadnjem letu narasla za 2,4 mrd EUR. **Posojila** so predstavljala 24,8 mrd EUR oz. 58% naložb⁴, največ gospodinjstvom (44%) in nefinančnim družbam (39%). Povečala so se za 1,1 mrd EUR, od tega gospodinjstvom za 455 mio EUR in nefinančnim družbam za 375 mio EUR. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so znašale 8,4 mrd EUR, pri čemer je bilo 55% naložb v tujih, 42% pa v državnih vrednostnih papirjih. Banke so imele 7,6 mrd EUR terjatev iz **gotovine in vlog**, ki so se povečale za 783 mio EUR, predvsem do centralne banke.

Obveznosti bank so znašale 41,5 mrd EUR in so se povečale za 2,3 mrd EUR. Najpomembnejši vir sredstev bank so predstavljale prejete **vloge**⁵ v višini 35,4 mrd EUR, predvsem gospodinjstev (58%) in nefinančnih družb (20%). Vloge gospodinjstev so se povečale za 1,5 mrd EUR, vloge nefinančnih družb pa za 486 mio EUR. **Kapital** bank je dosegel 4,5 mrd EUR, pri čemer je imela največji delež tujina (64%), zmanjšalo se je lastništvo države (17%) in povečalo lastništvo bank (13%). Obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev** so se povečale za 581 mio EUR in so dosegle 728 mio EUR.

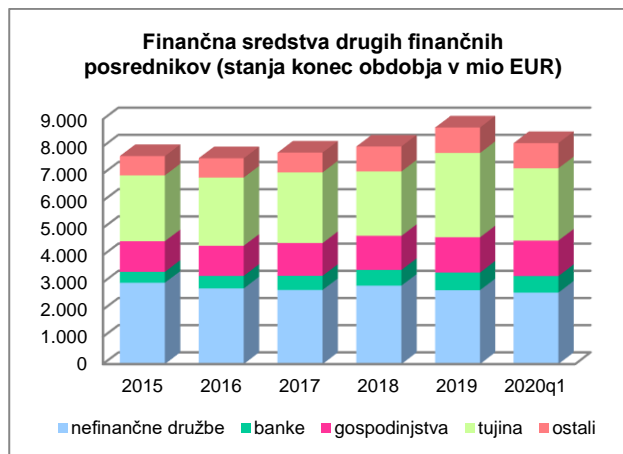

Neto finančni položaj bank se je izboljšal do države (za 875 mio EUR) in centralne banke (za 776 mio EUR), poslabšal pa do gospodinjstev (za 1,1 mrd EUR).

Drugi finančni posredniki (S.124+S.125+S.126+S.127)

Finančna sredstva drugih finančnih posrednikov so konec prvega četrletja 2020 znašala 8,1 mrd EUR in so se v zadnjem letu zmanjšala za 169 mio EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so se zmanjšale za 87 mio EUR in dosegle 3,9 mrd EUR, pri čemer so imeli največ naložb v tujino (49%) in nefinančne družbe (31%). Dana **posojila** so znašala 2,6 mrd EUR, največ nefinančnim družbam (48%) in gospodinjstvom (47%), ter so se zmanjšala za 103 mio EUR, predvsem nefinančnim družbam. **Vloge** so znašale 675 mio EUR, od tega 85% pri domačih bankah. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so se povečale za 88 mio EUR na 603 mio EUR, pri čemer je bilo 90% naložb v tujih vrednostnih papirjih.

Obveznosti drugih finančnih posrednikov so znašale 7,7 mrd EUR. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so dosegle 4,9 mrd EUR. Najpomembnejša postavka v lastniškem kapitalu so bile **enote investicijskih skladov** (50%), predvsem v lasti gospodinjstev (63%) ter zavarovalnih družb in pokojninskih skladov (29%). Vrednost investicijskih skladov se je zmanjšala za 97 mio EUR in dosegla 2,5 mrd EUR. Najeta **posojila** (predvsem lizing podjetij) so znašala 2,6 mrd EUR, od tega 49% pri bankah (povečanje za 209 mio EUR) in 36% v tujini (zmanjšanje za 136 mio EUR).

³ V četrletni informaciji je za sektor S.122+S.123 uporabljen izraz banke.

⁴ Konec prvega četrletja 2020 so oslabitve na posojilih dosegle 0,6 mrd EUR, kar je predstavljalo 2,4% vrednosti posojil. V finančnih računih se oslabitve na posojilih odražajo šele ob dokončnem odpisu terjatev. Posojila ne vključujejo medbančnih posojil, ker so prikazana med vlogami.

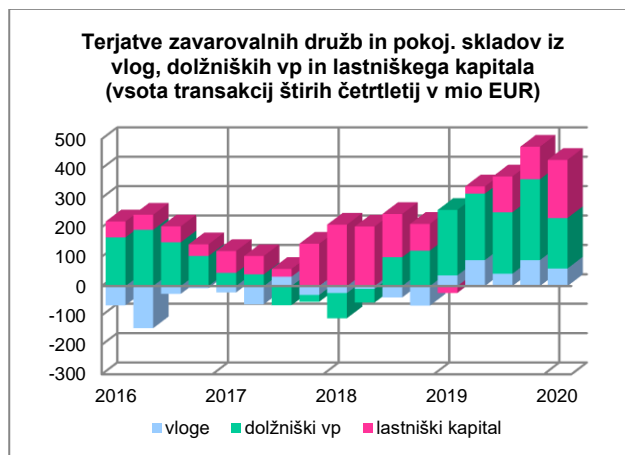
⁵ Obveznosti bank iz najetih posojil pri centralni banki, bankah in v tujini se izkazujejo med vlogami.

Zavarovalne družbe in pokojninski skladi (S.128+S.129)

Finančna sredstva zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so konec prvega četrletja 2020 znašala 11 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 184 mio EUR. Največ finančnih sredstev so imeli naloženih v **dolžniške vrednostne papirje** (6,3 mrd EUR), predvsem v tuje (74%) in državne (20%). Naložbe so se povečale za 64 mio EUR, pretežno v bančne vrednostne papirje. Naložbe v **lastniški kapital** so dosegle 3,1 mrd EUR, pri čemer so imeli največ naložb v tujino (52%), investicijske sklade (25%) in zavarovalne družbe (10%). **Vloge** so znašale 747 mio EUR, od tega 94% pri domačih bankah.

Obveznosti zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so znašale 10,9 mrd EUR. **Zavarovanja in pokojninske sheme** so predstavljale največji del obveznosti (8,6 mrd EUR) in so se povečale za 91 mio EUR. V njihovi strukturi je delež pokojninskih pravic znašal 44%, življenjskih zavarovanj 35%, rezervacij iz neživljenjskih zavarovanj pa 21%. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so se zmanjšale za 194 mio EUR in dosegle 1,8 mrd EUR. Najpomembnejši lastniki zavarovalnih in pokojninskih družb so bili država

(38%), tujina (25%) ter zavarovalne družbe in pokojninski skladi (19%).

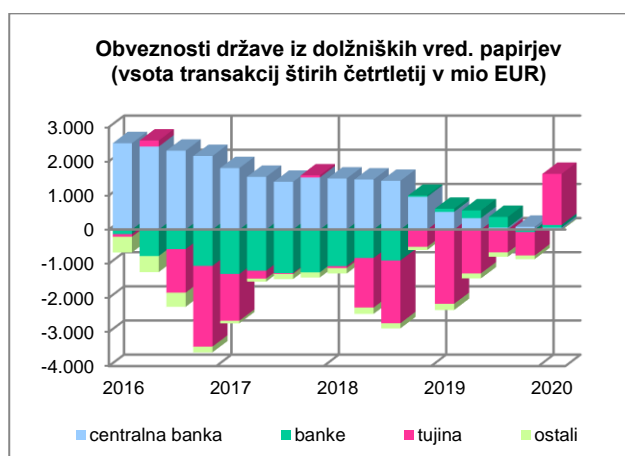

Država (S.13)

Finančna sredstva države so konec prvega četrletja 2020 znašala 34,2 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 2,7 mrd EUR. Država je imela 16 mrd EUR naloženih v **lastniški kapital**, največ v nefinančne družbe (54%) in centralno banko (27%). Naložbe so se zmanjšale za 592 mio EUR s transakcijami in za 105 mio EUR z vrednostnimi spremembami. **Vloge** so znašale 9,9 mrd EUR, od tega 48% v tujini, 37% pri centralni banki in 8% pri bankah, ter so se povečale pri centralni banki (za 1,7 mrd EUR) in v tujini (za 937 mio EUR). Terjatve iz **posojil** so dosegle 4,1 mrd EUR, od tega 38% do tujine, 27% do nefinančnih družb in 23% znotraj lastnega sektorja, ter so se povečale za 644 mio EUR. **Druge terjatve** so znašale 3 mrd EUR, od tega 88% terjatve, ki vključujejo davke in prispevke. Največ drugih terjatev je imela do nefinančnih družb (46%) in znotraj lastnega sektorja (29%).

Obveznosti države so znašale 49,1 mrd EUR in so se povečale za 6,3 mrd EUR. Država je imela 33,1 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, največ do tujine (63%), centralne banke (22%) in bank (11%). Obveznosti so se povečale do tujine (za 1,8 mrd EUR) in centralne banke (za 247 mio EUR). Najeta **posojila** so se povečala za 1,1 mrd EUR in so znašala 5 mrd EUR, od tega 48% v tujini in 32% pri bankah.

Konsolidirani **dolg** (po tržni vrednosti z natečenimi obrestmi) je dosegel 37,3 mrd EUR oz. 78% BDP (konec prvega četrletja 2019 je znašal 34,9 mrd EUR oz. 75% BDP).

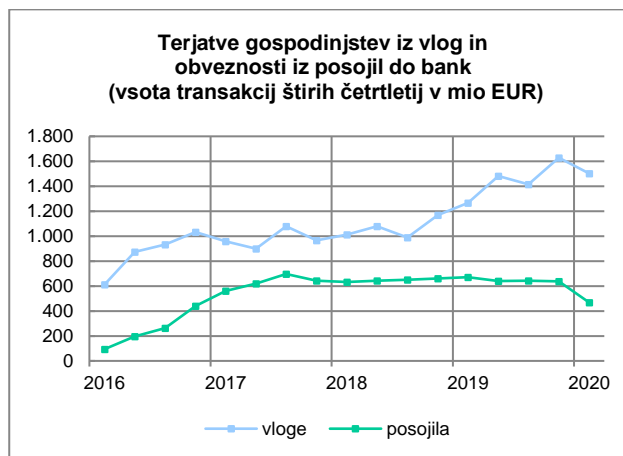

Država je povečala **primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti** za 3,6 mrd EUR na 14,9 mrd EUR. **Primanjkljaj v transakcijah** je v prvem četrletju 2020 znašal 660 mio EUR oz. 5,9% BDP, v zadnjem letu pa 434 mio EUR oz. 0,9% BDP.

Gospodinjstva (S.14)

Finančna sredstva gospodinjstev so konec prvega četrtertletja 2020 znašala 56,5 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 2,5 mrd EUR. **Vloge** so se povečale za 1,6 mrd EUR in so znašale 22,9 mrd EUR, od tega 90% v domačih bankah, pri čemer je bilo 72% vlog na vpogled. Terjatve iz **gotovine** so znašale 4,8 mrd EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so dosegle 16,7 mrd EUR, največ v nefinančne družbe (65%), tujino (20%) in investicijske sklade (9%), ter so se povečale zaradi vrednostnih sprememb za 322 mio EUR. Terjatve iz **zavarovanj in pokojninskih shem** so dosegle 7,6 mrd EUR. Pokojninske pravice so predstavljale 50%, življenjska zavarovanja 41%, rezervacije iz neživljenjskih zavarovanj pa 9%.

Obveznosti gospodinjstev so znašale 14,6 mrd EUR in so se povečale za 427 mio EUR. Najeta **posojila** so dosegla 12,9 mrd EUR, od tega 85% pri bankah in 10% pri drugih finančnih posrednikih, ter so se povečala za 483 mio EUR.

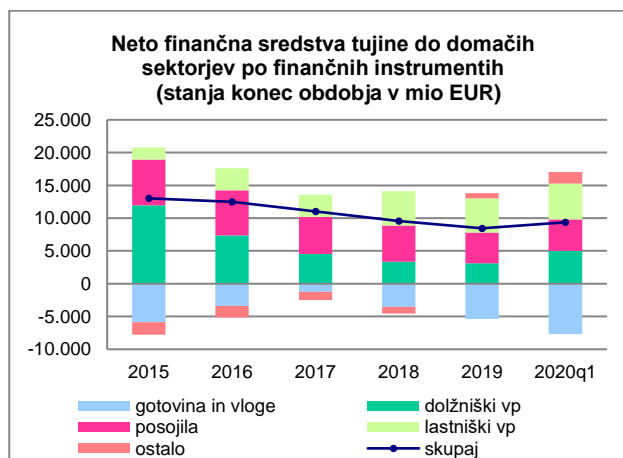

Presežek finančnih sredstev nad obveznostmi je znašal 41,9 mrd EUR in se je povečal za 2 mrd EUR, najbolj do bank (za 1,1 mrd EUR).

Tujina (S.2)

Finančna sredstva tujine so konec prvega četrtertletja 2020 znašala 66,8 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 6,9 mrd EUR. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje**, med katerimi prevladujejo državni vrednostni papirji, so znašale 21,5 mrd EUR in so se povečale za 2,1 mrd EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so dosegle 16,6 mrd EUR, od tega 76% v nefinančne družbe in 17% v banke, ter so se povečale za 447 mio EUR, predvsem zaradi transakcij. Terjatve iz **posojil** so znašale 10,2 mrd EUR, od tega 65% do nefinančnih družb in 24% do države.

Obveznosti tujine so znašale 57,4 mrd EUR in so se povečale za 6,3 mrd EUR. Tujina je imela 16,5 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, od tega 38% do centralne banke, 28% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov ter 28% do bank. Obveznosti iz **gotovine in vlog** so znašale 14,7 mrd EUR in so se povečale za 5,5 mrd EUR, največ do centralne banke. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so dosegle 11,2 mrd EUR, od tega 31% do gospodinjstev, 23% do nefinančnih družb, 16% do investicijskih skladov ter 14% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov.

Neto finančni položaj tujine se je izboljšal za 583 mio EUR na 9,4 mrd EUR, pri čemer se je izboljšal do države (za 3,5 mrd EUR) in poslabšal do centralne banke (za 3 mrd EUR).

Institucionalni sektorji in finančni instrumenti

Institucionalni sektorji	Finančni instrumenti
<p>S.1 Gospodarstvo Slovenije</p> <p>S.11 Nefinančne družbe</p> <p>S.12 Finančne družbe</p> <p>S.121 Centralna banka</p> <p>S.122+S.123 Druge denarne finančne institucije</p> <p>S.124 Investicijski skladi, razen skladov denarnega trga</p> <p>S.125 Drugi finančni posredniki</p> <p>S.126 Izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti</p> <p>S.127 Lastne finančne institucije in posojilodajalci</p> <p>S.128 Zavarovalne družbe</p> <p>S.129 Pokojninski skladi</p> <p>S.13 Država</p> <p>S.1311 Centralna država</p> <p>S.1313 Lokalna država</p> <p>S.1314 Skladi socialne varnosti</p> <p>S.14 Gospodinjstva</p> <p>S.15 Neprireditne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva</p> <p>S.2 Tujina</p> <p>S.21 Članice Evropske unije (EU)</p> <p>S.2111 Članice evroobmočja</p> <p>S.2112 Ostale članice EU in institucije EU</p> <p>S.22 Ostali svet</p>	<p>F.1 Denarno zlato in posebne pravice črpanja</p> <p>F.2 Gotovina in vloge</p> <p>F.21 Gotovina</p> <p>F.22 Prenosljive vloge</p> <p>F.29 Druge vloge</p> <p>F.3 Dolžniški vrednostni papirji</p> <p>F.31 Kratkoročni dolžniški vrednostni papirji</p> <p>F.32 Dolgoročni dolžniški vrednostni papirji</p> <p>F.4 Posojila</p> <p>F.41 Kratkoročna posojila</p> <p>F.42 Dolgoročna posojila</p> <p>F.5 Lastniški kapital in delnice ali enote investicijskih skladov</p> <p>F.511 Delnice, ki kotirajo na borzi</p> <p>F.512 Delnice, ki ne kotirajo na borzi</p> <p>F.519 Drug lastniški kapital</p> <p>F.52 Delnice ali enote investicijskih skladov</p> <p>F.6 Zavarovanja in pokojninske sheme</p> <p>F.61 Tehnične rezervacije neživljenjskega zavarovanja</p> <p>F.62 Pravice do življenjskega zavarovanja in vseživljenjske rente</p> <p>F.63+F.64+F.65 Pokojninske pravice, terjatve pokojninskih skladov do upravljalcev pokojninskih skladov in pravice do nepokojninskih prejemkov</p> <p>F.66 Rezervacije za terjatve v okviru standardiziranih jamstev</p> <p>F.7 Izvedeni finančni instrumenti in delniške opcije za zaposlene</p> <p>F.8 Druge terjatve in obveznosti</p> <p>F.81 Komercialni krediti in predujmi</p> <p>F.89 Drugo</p>

Metodologija in viri finančnih računov

Metodološko osnovo za sestavo finančnih računov predstavlja ESA2010 (European system of accounts).

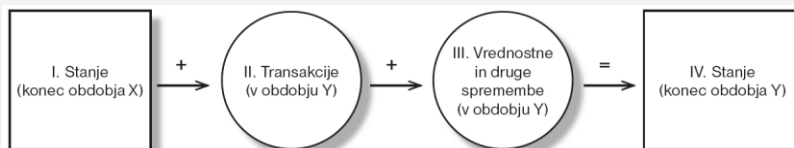
Osnovna načela ESA2010 so:

- vrednotenje vseh sredstev in obveznosti po tekoči tržni vrednosti;
- razlika med finančnimi sredstvi in obveznostmi predstavlja neto finančna sredstva (net financial assets);
- razlika med celotnimi sredstvi (finančnimi in nefinančnimi) in obveznostmi predstavlja neto vrednost (net worth);
- neto vrednost in kapital predstavljata lastne sklade (own funds).

Finančni računi prikazujejo stanja in tokove, ki jih imajo posamezni institucionalni sektorji v posameznih finančnih instrumentih kot terjatve in kot obveznosti.

Neto postavka finančnega računa predstavlja finančna sredstva zmanjšana za obveznosti in naj bi bila praviloma enaka neto postavki nefinančnega računa (neto posojanje oz. neto izposojanje).

Finančni računi tako prikazujejo razporejanje presežka oz. financiranje primanjkljaja posameznih institucionalnih sektorjev s transakcijami v finančnih instrumentih.

Finančni računi so nekonsolidirani in konsolidirani. V konsolidiranem računu so izločene terjatve in obveznosti med institucionalnimi enotami v okviru opazovanega sektorja.

Viri podatkov:

- četrtletni podatki (stanja in transakcije) na osnovi neposrednega poročanja institucionalnih enot:
 - nefinančne družbe (S.11): prag poročanja nad 2 mio EUR bilančne vsote;
 - finančne družbe (S.12): prag poročanja nad 1 mio EUR bilančne vsote;
 - enote države (S.13): prag poročanja nad 8 mio EUR bilančne vsote;
- podatki bank;
- podatki investicijskih skladov;
- podatki institucij, ki izvajajo dejavnost najema;
- podatki mednarodnih naložb in plačilne bilance;
- podatki o vrednostnih papirjih;
- podatki za sektor države.

Podrobnejše informacije o finančnih računih lahko najdete na:

<https://www.bsi.si/publikacije/statisticna-porocila/četrtletna-informacija-financi-racuni>